

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

Sectio VI. De modo, quo fieri debet, vel potest renuntiationes
beneficiorum puras, seu simplices, aut conditionales?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

cessus, prohibens *sess. 25. c. 7. de reformat.*

SECTIO VI.

*De modo, quo fieri debet,
vel potest renuntiatio bene-
ficiorum.*

§. I.

*Quæ requirantur ad legitimam
renuntiationem beneficii faciendam?*

1. **R**equiritur, ut renuntiatio talis sit spontanea, & libera, non vi aut gravi metu extorta, aut dolo obtenta, quæ vel ipso jure irrita est (in casu scil. absolutæ violentiæ illatæ) vel per sententiam Judicis rescindenda est (in casu scil. quo gravi metu, aut dolo extorta est) prout sumitur ex *c. super hoc s. b. t. & ex c. accepta 3 de rescri. spoliat.*
2. Debet esse pura, nullâ scil. interveniente Simoniâ *c. cum pridem 4. & c. ult. de pact. c. ex parte 12. junctâ Gloss. V. omnino de offi. Jud. deleg.* ita ut ipso jure irrita sit, si Simonia intervenit, ut constat ex *extravag. 2. §. per electiones. de Simonia. inter communes*, etiam si juramento firmata sit.
3. Si beneficium patronatum resignetur, aut quod ad alterius collationem pertineat, requiritur hujus consensus, non quidem, quod ordinarium, qui putat ob utilitatem, aut necessitatem Ecclesiæ, renuntiationem hanc admittendam, urgere possit, ut non admittat, sed ut ab illis approbetur, quos talis renuntiatio tangit: & hinc putant aliqui sufficere, etiam si post admittam renuntiationem hæc illis significetur, ut noverint alium sibi presentandum,

vel alii beneficium tale conferendum.
4. Ut fiat specificè, & expressis verbis, si sit expressa renuntiatio (cum in dubio nemo præsumendus sit beneficia resignare, magnis expensis & laboribus fortassis quæ sita, & unde sustentari debet) & quidem juxta stylum, tam in quam extra Romanam curiam fieri debet in scriptis (quamvis necessariò, & de jure communi hoc non requiratur) ad meliorem scil. renuntiationis probationem, supplicando illi, cujus est admittere resignationem, ut hanc admittere velit, ob causas in tali libello supplicii expressas.
5. Denique requiritur, ut præstetur consensus à resignante, vel personaliter per ipsum resignantem, vel per Procuratores eorum in Cancellaria vel Camera Apostolica, si renuntiatio eorâ Papa fiat, ut certior notitia habeatur de voluntate resignantis.

§. II.

*De renuntiationibus quibusdam
beneficiorum in specie, an sint Simo-
niacæ, nec ne?*

Certum est, quod Simoniam contra jus naturale, & divinum committat, qui beneficium suum resignat pro pecuniâ, aut aliâ temporali re, ex pacto vicissim accepta, prout sumitur ex *c. cum pridem 4. de pact.* cum sit clara venditio rei spiritualis pro temporali: quod si verò res spiritualis pro resignatione beneficii ex pacto accipiat, non quidem juris divini Simonia committitur, sed juris positivi Ecclesiastici, hujusmodi pactiones omnes, tanquam Simoniacas, prohibentis *c. ult. de pact.*: neque tamen Simoniaca resignatio est, in favorem al-

terius

terius coram Papâ resignare (cùm in tali casu nec det temporale pro spirituali, nec pactio aliqua illicita interveniat) neq; Simoniaca resignatio est, resignare beneficium, cum reservatione pensionis certâ; si coram eo fiat, qui potest beneficio imponere pensionem, cùm nec in isto casu, pactio interveniat, cogens illum, qui admittit renuntiationem, ut pensionem imponat, sed supplicet tantùm resignans pro pensione sibi reservandâ, quàm alter in gratiam resignantis liberè imponere potest, vel resignationem non admittere; vel si pactio aliqua interveniat inter eum, qui resignat, & inter eum, cui resignatur, illa tantùm sit sub conditione Papæ approbantis. Quod si tamen resignans in favorem tertii absolute cum eo paciscatur, ut expensas & sumptus in acquirendo beneficio, aut huius possessione &c. factos, sibi restituat, ex probabiliori sententia Simoniaca resignatio est, cùm omne pactum in rebus spiritualibus de onere temporali à jure Canonico reprobetur: quo modo etiam illicita & Simoniaca est illa transactio, quâ partes litigantes propria auctoritate inter se conveniunt, ut una pars lite, & jure beneficii cedat, altera verò temporale quid det, expensas v. g. factas restituat *c. cum pridem 4. de par.*

§. III.

An, & quo pacto contra repentem beneficium, spontanea renuntiationis exceptio opponi possit?

Repentem beneficium, sive jus proprietatis in beneficio, obstat spontaneæ renuntiationis exceptio, & admitti debet, etiamsi nulla causa factæ

renuntiationis fuerit expressa, modò probati possit à reo exceptio: & hinc quamvis actor suæ petitionis causam exprimere debeat, & proponere in iudicio *c. 2. de libel. oblat.* reus tamen causam suæ exceptionis exprimere ordinariè non tenetur, cùm sint favorabiles partes rei, quàm actoris, & hic ad obligandum alterum agat, ille ad se liberandum. Si tamen beneficiatus actor ad recuperandam possessionem, quâ spoliatus fuit, agat, & probare velit spoliationem, non potest illi factæ renuntiationis exceptio objici, nisi prius restitutus sit, cùm spoliatus ante omnia sit restituendus.

§. IV.

De renuntiatione beneficiorum, qua fit per Procuratorem.

Potest quidem renuntiare aliquis beneficio suo, non tantùm per se ipsum, sed etiam per Procuratorem (quod enim quis potest per se ipsum, id ipsum potest etiam per alium, nisi jure prohibeatur) & quidem non tantùm per Procuratorem Clericum, sed etiam per Laicum (cùm etiam Laici possint tractare res spirituales, si nudum ministerium, sive mera executio illis committatur) sive unus, sive plures Procuratores ad resignandum constituti sint, & vel quilibet in solidum (quo in casu datur locus præventioni in resignando) sive, ut omnes jure renuntient &c. Plura tamen adhuc alia requiruntur, ut legitima sit constitutio Procuratoris ad resignandum deputati: & 1. quidem non sufficit mandatum generale, quamvis cum libera & amplissima potestate datum sit, sed debet intervenire ad multas fraudes

fraudes cavendas, mandatum speciale, ad renuntiandum, in quo exprimat nomen beneficii, & locus, ubi situm est beneficium, nomen proprium, & cognomen Procuratoris, & quod ei data sit potestas resignandi beneficium nominatum, loco, & vice principalis constituentis. 2. Requiritur, ut mandatum procuratorium sit in scripturam sive instrumentum publicum redactum, & obfirmatum Sigillo publico Judicis ordinarij, vel communitatis, & postea recognitum, ac ab ipso Tabellione seu Notario subscriptum. 3. Requiritur, ut instrumentum tale non sit cancellatum, seu rasum, & deletum, saltem in loco principali. 4. Denique requiritur, ut constitutio Procuratoris facta fuerit sponte, & libere, prout habetur in *Clement. unica h. t.* extra curiam tamen renuntiatio etiam fieri potest, per mandatum in litteris privatis datum, ita tamen, ut fiat coram legitimo Superiore, & forma mandati observetur; nisi hæc in melius Principalis resignantis emolumentum mutetur, ubi non tam forma mandati, quam utilitas Principalis resignantis observatur.

Patet autem etiam ex relata *Clement. unica h. t.* quod revocari possit à Principali, qui Procuratorem constituit, constitutus hic Procurator, ante factam resignationem (cum in omni casu, re adhuc integrâ, mandatum revocari possit *§. rectè Instit. de mandat.*) ita tamen, ut hæc revocatio suam utilitatem non habeat, nisi postquam ad Procuratoris notitiam, per intimationem ipsi factam, vel ad Superioris, coram quo renuntiatio faciendâ esset, pervenerit, aut malitio-

sè, quo minus ad illius notitiam pervenerit, impedita fuerit (tum, ut ne malitiæ aliquid tribuatur; tum, ut multæ deceptiones impediatur) ita ut, quamvis per litteras privatas, ne ulterius in negotio procedat, non revocetur Procurator hic constitutus ad resignandum, suspendatur tamen ulterior processus, quamvis supplicatio pro resignatione admittenda porrecta, jam signata fuisset, & à Datario recognita. Exspirat tamen etiam morte Mandantis, Procuratorium hoc ad resignandum datum mandatum, quamvis mors mandantis Procuratori nondum innotuerit, *juxta Gloss. communiter receptam, in relat. Clement. unic. V. quomodo libet* (cum omnes obligationes, & vincula per mortem dissolvantur) nisi ante mortem resignantis supplicatio à Procuratore ad resignandum porrecta, signata jam à Pontifice, & à Datario recognita fuisset, quo in casu etiam post mortem mandantis suum consensum in renuntiationem dare potest Procurator, uti ex *consuet. Alexandri 6. & Leonis 9.* colligitur. Quamvis enim Procurator nova incipere non possit post mortem Principalis, potest tamen cepta ante mortem illius postea perficere.

§. V.

De publicandis resignationibus beneficiorum.

Ad cavendas multas fraudes, & multa incommoda evitanda, volunt jurâ, præsertim *Gregorii 13. constitutio, Humano vix judicio*: ut omnium beneficiorum resignationes publicentur, sive sint simplicia, sive curata, etiam juris Patronatus, & electiva, secularia, & regula-

ria, perpetua, & temporalia, sive manualia (Exceptis beneficiis Consistorialibus, quæ in Romana Curia in Consistorio conferuntur, uti sunt Archiepiscopatus, & Episcopatus &c. ubi cessat fraudis periculum) sive extra curiam sive in curia resignata sint, sive ex causis permutationis, sive cum reservatione pensionis &c. cum nimis universaliter loquatur constitutio. Debent autem publicari à quibusvis resignatariis, etiam exemptis, etiam officialibus Curie Romanæ, imò ab ipsis etiam Cardinalibus, si in eorum favorem beneficia aliqua resignentur, & quidem intra sex menses, si in Curia Romana resignatum sit beneficium, & hoc situm sit citra montes; si verò ultra montes situm sit, intra 9. menses à die supplicationis datæ, & resignatæ. Si verò extra Curiam coram Ordinariis locorum resignatio facta sit, intra tres menses à die, quo collatum beneficium resignatum fuit, computandos, quod intra mensem à tempore factæ resignationis, sub pœnâ privationis juris conferendi, à collatore incurrendâ, nisi intra mensem resignatum beneficium resignatario contulerit, & sub pœna nulliter factæ resignationis, si forma Gregorianæ constitutionis in factis his resignationibus servata non fuit. Vix videtur tamen Bulla hæc Gregoriana circa talia coram ordinariis locorum resignata beneficia in nostris partibus esse usu recepta, juxta quam deberet hæc publicatio extra Curiam fieri in Ecclesia Cathedrali, & Parochiali, ubi, vel intra cujus limites beneficium resignatum existit, quod non observatur.

Compend. Pirhing.

SECTIO VII.

De effectibus renuntiationis.

§. I.

Qui sint effectus renuntiationis pura, ac simplicis?

Primus & præcipuus hujus renuntiationis effectus est, quod beneficium taliter legitime resignatum vacet, & resignans taliter amittat omne jus in beneficio, etiam ad fructus, ac omnem possessionem, postquam talis renuntiatio à legitimo superiore admitti fuit (prout habetur in c. 3. § 5. h. r. & c. 2. eod. in 6. ac natura renuntiationis puræ & simplicis requirit) sive per se, sive per legitimum Procuratorem taliter resignaverit; quòd si verò jus in re nondum habuerit resignans, sed tantum jus ad rem, hoc etiam per resignationem taliter factam amittit, prout sumitur ex c. in presentia 6. h. r. Imò si tantum licentiam à superiore instanter petivit, cedendi suo beneficio, postmodum verò, hæc licentiâ impetratâ, resignare non vellet, cogi potest ad resignandum, si in petenda licentia prætendit, talem renuntiationem pro animæ suæ bono, pro Ecclesiæ commodo futuram, uti asseritur in c. quidam 12. h. r. ne videatur superiori tantum illudere voluisse, qui talem licentiam taliter petivit.

§. II.

An renuntians redire possit ad beneficium resignatum, & an descendere à digniore beneficio ad minus dignum?

o

Quòd